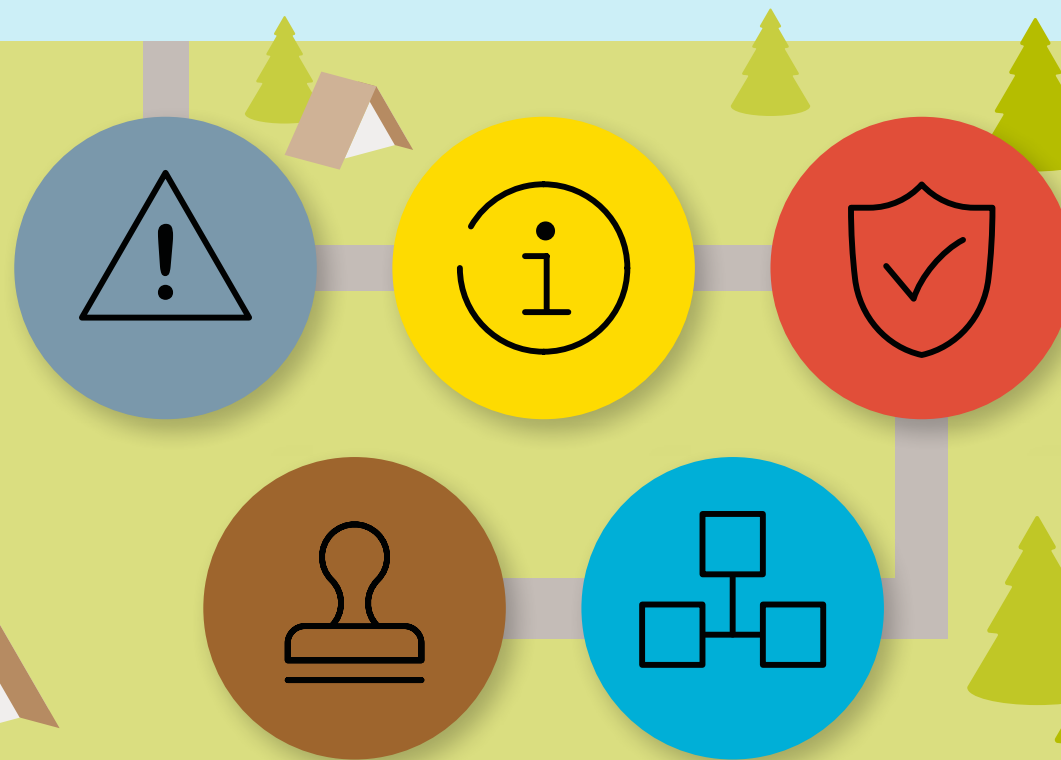

Aanpak ondermijning vakantieparken

TOOL

—PLATFORM31—

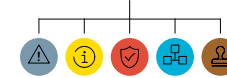
Inzicht en overzicht voor bestuurders en beleidsmedewerkers

Voorwoord

Voor u ligt de *Tool Aanpak ondermijning vakantieparken*. Met deze interactieve tool kunt u als bestuurder of beleidsmedewerker van een kleine of middelgrote gemeente inzicht en overzicht krijgen in uw (beoogde) aanpak. Wat doet uw gemeente al, wat nog niet en waar zitten blinde vlekken?

Deze tool geeft u een *quickscan* van uw aanpak van ondermijning op vakantieparken en stelt u in staat om te prioriteren waar de aandacht naartoe dient te gaan. De tool is ook geschikt als gespreksdocument met andere gemeenten en partijen in uw regio.

Anne Heeger en Razia Ghauharali

Inhoud

Instructies 3

Bewustwording en urgentie

Bewustwording 4

Urgentie 5

Informatiepositie

Signalering 6

Inzicht in de situatie 7

Interne informatiepositie 8

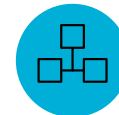
Informatie delen 9

Integriteit en weerbaarheid

Integriteit 10

Weerbaarheid 12

Ketensamenwerking

Ketensamenwerking 13

Ambitie en zichtbaarheid 14

Governance en functioneren 15

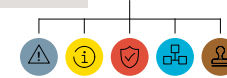

Verankering

Bestuurlijke verankering 16

Prioriteiten 17

Verder lezen 20

Toelichting

Via beslisbomen met vragen en antwoordcategorieën loopt u langs de vijf thema's die van belang zijn bij de aanpak van ondermijning op vakantieparken. Naast het inzicht dat u krijgt in uw eigen aanpak, kunnen de antwoorden ter inspiratie dienen om uw aanpak verder vorm te geven. Aan het eind kunt u voor uzelf prioriteren waar u per thema mee aan de slag wilt. De vijf thema's zijn:

1. Bewustzijn en urgentie
2. Informatiepositie
3. Integriteit en weerbaarheid
4. Ketensamenwerking
5. Bestuurlijke verankering

Hoe zit het in de regio?

Tip: laat ieder lid van uw regionale programmateam, stuurgroep of bestuurlijke overleg vóór de bijeenkomst de tool invullen en trek zo tijdens het overleg sneller gezamenlijk conclusies en krijg zo sneller de neuzen dezelfde kant op!

Instructies

Let op: de interactiviteit in deze pdf wordt helaas niet door browsers en tablets ondersteund. Download de pdf naar uw laptop of pc en open hem in een pdf-reader (bij voorkeur [Adobe Acrobat Reader](#)) voordat u begint. Klik **hier** voor een simpele test.

Het invullen van de tool neemt ongeveer één uur in beslag.

Tip: vul de tool met één of twee collega's in om sneller tot antwoorden te komen.

- Op iedere pagina begint u links bovenaan met het beantwoorden van een vraag. Klik op het antwoord naar keuze en loop het grijze pad af naar de volgende vragen.
- Onderweg komt u i-icoontjes (i) tegen. Hier vindt u nadere uitleg of een voorbeeld.
- U kunt uw werk in de tool tussentijds opslaan of uw antwoorden resetten (Save en Reset rechts onderaan de pagina).
- Door op *Print* te klikken drukt u het document met uw antwoorden af.

Aan het eind van de tool kunt u per thema prioriteren waar u de komende tijd mee aan de slag wilt gaan.

Tot slot, op de pagina *verder lezen* vindt u meer naslagwerk over het onderwerp ondermijning op vakantieparken en de gebruikte bronnen voor deze tool.

Deze tool is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Voordat we beginnen...

Cover

Inhoud

Instructies

Tool

Prioriteiten

Verder lezen

← 4 →

Voor ondermijning (op vakantieparken) hanteren we/
hanteer ik de volgende definitie of omschrijving:

Geef hier een korte omschrijving van de stand van
zaken in de aanpak:

In hoeverre is men zich binnen de gemeente bewust van mogelijke ondermijnende criminele activiteiten op vakantieparken?

We zijn ons bewust van mogelijke problematiek op vakantieparken
We zijn ons bewust van de spelers op vakantieparken
We zijn ons (nog) niet bewust van mogelijke ondermijnende criminele activiteiten

Welke activiteiten worden er ondernomen om de bewustwording te vergroten?

We gaan op bezoek bij de vakantieparken
We laten lokale ondermijningsbeelden opstellen
We geven er aandacht aan in de media
Anders, namelijk:

Voor wie zijn deze bewustwordingsbijeenkomsten?

College van B en W
Raadsleden
Managementteam/Directie beleid
Beleidsmedewerkers
Uitvoering
Anders, namelijk:

Met welke partijen worden externe bewustwordingsbijeenkomsten georganiseerd?

Vakantieparkeigenaren
Vakantieparkondernemers
Vakantieparkbewoners
Omwonenden
Politie
Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC)
Openbaar Ministerie (OM)
Belastingdienst
Burgemeenten
Anders, namelijk:

Worden de ambities en belangen van betrokken partijen in kaart gebracht?

Bewustzijn van een probleem leidt niet automatisch tot (bestuurlijke) urgentie. Wat doet de gemeente om de urgentie van ondermijning op vakantieparken aan te kaarten?

Ondermijnende criminaliteit op vakantieparken verbinden met andere relevante thema's, zoals economische vitaliteit, kwaliteit van de huisvesting en sociale problematiek
Cijfermateriaal en feiten tonen aan (collega)bestuurders
Een externe laten vertellen over de problematiek in eigen gemeente
Als bestuurder ambassadeur voor het verhaal zijn binnen de eigen gemeente en in de regio
Bevoegdheid van de burgemeester gebruiken om ondermijning op vakantiepark te prioriteren
Door de maatschappelijke urgentie te vergroten aan de hand van verhalen en aansprekende voorbeelden
Anders, namelijk:

Hoe doen jullie dit?

Het probleem beter in kaart brengen door in te zetten op de informatiepositie
Samenwerking opzoeken met andere (regionale) partijen
Inschakelen van de provincie om regionale verbanden te leggen, samenwerking te bevorderen en partijen te stimuleren om commitment uit te spreken om samen op te treden
Anders, namelijk:

Zijn jullie tevreden over de manier waarop signalen van ondermijning de gemeente bereiken?

--	--

Hoe komen nu de signalen binnen?

Welke acties ondernemen jullie om de meldingsbereidheid (nog meer) te verbeteren?

We trainen ondernemers en eigenaren om signalen van ondermijning te herkennen
Inzet van lokale of regionale media
Inzet van sociale media
Oprichten van een speciaal meldpunt
Per post (fysiek/digitaal)
Organiseren van bijeenkomsten (voorlichting/sprekuur)
Anders, namelijk:

Via de politie
Via het RIEC (RIEC-convenant)
Via andere gemeenten in de regio
Via het Kadaster
Via de Kamer van Koophandel
Anders, namelijk:

Via burgerzaken
Via lokale handhaving en toezicht
Via economische zaken
Via sociaal domein
Via regionale handhaving en toezicht
Anders, namelijk:

Zijn jullie tevreden over de meldingsbereidheid?

--	--

Door wie worden de meldingen gedaan?

--

Door wie worden de meldingen gedaan?

Omwonenden van vakantieparken
Bewoners van vakantieparken
Ondernemers op vakantieparken
Eigenaar/eigenaren op parken
Anders, namelijk:

Hoe probeert de gemeente na signalen meer inzicht in de situatie op vakantieparken te krijgen?

Extern:

- Ondermijningsbeeld RIEC
- Quicksan of onderzoek
- Vitaliteitsscan
- Informatie via het Kadaster
- Informatie van de Belastingdienst
- Informatie via het LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit)
- (Informeel) bezoek aan park/in gesprek met park-beheerder en bewoners
- In gesprek met ondernemers
- Via OM
- Via Politie
- Anders, namelijk:

Intern:

- Informatie via de Basisregistratie Personen (BRP)
- Toezicht en handhaving slim inzetten om situatie in kaart te brengen:
 - Toezicht en handhaving vanuit één domein
 - Domeinoverstijgende toezicht en handhaving (integraal handhavingsteam)
 - Handhavingsteam bestaande uit gemeente, politie en Belastingdienst
 - Regionale Toezicht en handhaving

Algemeen:

We doen meer kennis en begrip op over ondermijning in het algemeen en uitingen ervan over vakantieparken als gelegenheidsstructuur

Combineren jullie deze bronnen om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen?

- Ja, dit doen we zelf
- Ja, dit doen we samen met een externe partij
- Nee
- Anders, namelijk:

Hoe organiseren jullie de interne informatiepositie over ondermijning op vakantieparken?

Niet
Anders, namelijk:

Regelmatig
Soms
Zelden/nooit

Binnen:

Openbare orde en veiligheid
Sociaal domein
Ruimtelijke ordening
Economische zaken
Anders, namelijk:

Welke domeinen zijn hierbij betrokken?

Openbare orde en veiligheid
Sociaal domein
Ruimtelijke ordening
Economische zaken
Anders, namelijk:

Zit hierbij iemand van de uitvoering aan tafel?

--	--

Binnen welke domeinen is deze actief?

Openbare orde en veiligheid
Sociaal domein
Ruimtelijke ordening
Economische zaken
Anders, namelijk:

Zit hierbij iemand van de uitvoering aan tafel?

--	--

Zit hierbij iemand van de uitvoering aan tafel?

--	--

Met wie deelt de gemeente informatie over ondermijning op vakantieparken?

Intern:

Informatieuitwisseling tussen beleidsdomeinen
Informatieuitwisseling tussen beleidsdomeinen en uitvoering
Informatieuitwisseling tussen beleidsdomeinen en bestuur
Informatiedeling met de gemeenteraad
Niet
Anders, namelijk:

Extern:

Met politie en OM via de veiligheidsdriehoek
Met partners uit het RIEC-convenant
Met partners van de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI)
Met andere gemeenten binnen de regio
Via een ander project, programma of afgesloten convenant
Met de provincie
Niet
Anders, namelijk:

Hoe frequent wordt er intern informatie uitgewisseld?

(ga bij meerdere antwoorden uit van het meest urgente)

Regelmatig
Soms
Zelden/nooit
Dit antwoord geldt voor:

Door wie wordt dit gecoördineerd?

Projectleider of regisseur
Niet
Anders, namelijk:

Hoe frequent wordt er extern informatie uitgewisseld?

(ga bij meerdere antwoorden uit van het meest urgente)

Regelmatig
Soms
Zelden/nooit
Dit antwoord geldt voor:

Door wie wordt dit gecoördineerd?

Projectleider of regisseur
Niet
Anders, namelijk:

Is er in jullie gemeente wel eens sprake van mogelijke integriteitskwesaties?

Ja, dit is wel eens gebeurd
Hier hebben we geen zicht op
Nee

Is er binnen de gemeente voldoende aandacht voor eventuele integriteitskwesaties?

Op welke manier worden medewerkers op de hoogte gebracht van het integriteitsbeleid?

Het beleid is te vinden op eigen website/intranet
Het beleid wordt (regelmatig) besproken in de interne overleggen (afdeling/team)
Het beleid wordt besproken tijdens HRM-gesprekken
Anders, namelijk:

Op welk niveau staat het integriteitsbeleid op de agenda?

Hoe vaak staat het integriteitsbeleid op de agenda?

Regelmatig
Soms
Zelden/nooit

Hoe vaak staat het integriteitsbeleid op de agenda?

Regelmatig
Soms
Zelden/nooit

Hoe vaak wordt het beleid geactualiseerd?

Periodiek
Alleen naar aanleiding van een incident
Nooit

Hoe vaak wordt het beleid geactualiseerd?

Periodiek
Alleen naar aanleiding van een incident
Nooit

Op welke wijze is er nog meer aandacht voor integriteit binnen de gemeente?

Hoe doen jullie dit?

Integriteit is een vast onderdeel van het introductiepakket van alle ambtenaren en bestuurders
Er is een integriteitsfunctionaris aangesteld
We hebben een meldpunt integriteitskwesaties
We hebben in kaart gebracht welke functies vatbaar zijn voor oneigenlijke beïnvloeding
We verzorgen awareness-trainingen
We hebben een signaleringsinstrument voor oneigenlijke handelingen
Anders, namelijk:

Hoe doen jullie dit?

We screenen bestuurders en ambtenaren
Er is aan het begin van de ambtstermijn een risicoanalyse integriteit uitgevoerd
We werken met een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

We investeren in een kritische houding
Anders, namelijk:

Geldt dit ook voor externen?

(ga bij meerdere antwoorden uit van het meest urgente)

Ja
Nee
Niet van toepassing
Weet ik niet

Welke rol heeft de burgemeester in het bevorderen van de integriteit binnen de gemeente?

Deze heeft een voorbeeldfunctie, samen met het college, en draagt het juiste gedrag uit
Deze bevordert actief de (bestuurlijke) integriteit
Deze bespreekt dit actief met de commissaris van de Koning
Deze is zich niet echt bewust van zijn/haar rol
Geen
Niet van toepassing
Anders, namelijk:

Is er binnen de gemeente aandacht voor het vergroten van de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit op vakantieparken?

Dit doen we nog op een andere manier, namelijk:

Er is een weerbaarheidsscan uitgevoerd

Door het geven van cursussen/trainingen over het herkennen van oneigenlijke beïnvloeding of signalen van intimidatie, bedreigingen, etc.

Door het bespreken van casussen/intervisies

Anders, namelijk:

We werken aan een veilige werkcultuur

We hebben de maatregelen Veilige Publieke Taak opgenomen in ons Integraal Veiligheidsplan

We hebben in protocollen vastgelegd hoe verschillende taken moeten worden uitgevoerd en hoe omgegaan moet worden met bedreigende situaties

Signalen (zowel uit werksituatie als privésituatie) met betrekking tot oneigenlijke beïnvloeding kunnen bespreekbaar worden gemaakt

Anders, namelijk:

Veiligheidsscan rondom het huis voor bestuurders

Door workshops/trainingen voor bestuurders aan te bieden op het gebied van agressie, bedreigingen, geweld en/of integriteit

Door inzichtelijk te maken welke bestuurlijke instrumenten voorhanden zijn om ondermijnende criminaliteit op vakantieparken aan te pakken

Anders, namelijk:

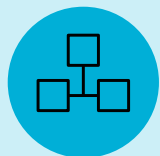
Communiceren jullie ook over dit daadkrachtig optreden?

We richten ons op het weerbaar maken van eigenaars vakantieparken

We richten ons op het weerbaar maken van de ondernemers

We richten ons op het weerbaar maken van bewoners

Anders, namelijk:

Bestaat er in jullie gemeente een ketensamenwerking voor de aanpak van ondermijning op vakantieparken?

Hebben jullie als gemeente een overzicht van het speelveld en van mogelijke ketenpartners?

Welke partijen staan op jullie wenslijst voor een ketensamenwerking?

Ondernemer(s) Politie
RIEC OM
Provincie (Buur)gemeenten
Welzijnsorganisaties
Belastingdienst (via RIEC-convenant of LSI)
UWV
Anders, namelijk:

Welke partijen zitten in de keten?

Onze gemeente
Ondernemer(s)
Politie
RIEC
OM
Provincie
Bestuurders van buurgemeenten
Welzijnsorganisaties
Belastingdienst (via RIEC-convenant of LSI)
UWV
Anders, namelijk:

Welke vorm van sturing zien jullie voor jezelf als gemeente?

Welk gebied hebben jullie voor ogen voor de ketensamenwerking?

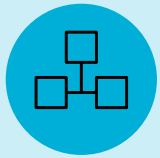
Mijn gemeente
Mijn gemeente en een grotere buurgemeente (regio)
Mijn gemeente en kleine buurgemeenten (regio)
De bredere regio
Meerdere regio's binnen de provincie
De hele provincie
Meerdere provincies

Hoe laten jullie zien welke meerwaarde het voor mogelijke partners heeft om met jullie gemeente samen te werken in de keten?

We brengen de belangen van mogelijke ketenpartners in kaart en bedenken hoe de gemeente kan helpen in het behalen van hun organisatiedoelen
We organiseren laagdrempelige kennismaking met mogelijke ketenpartners op ambtelijk niveau
We organiseren kennismaking met mogelijke ketenpartners op bestuurlijk niveau
We zetten in op het tegengaan van interne versnippering
We zetten in op het versterken van onze externe informatiepositie
We zetten in op uniforme verwerking van signalen die binnenkomen bij de gemeente
We bundelen signalen vanuit verschillende domeinen
We bundelen signalen vanuit meerdere gemeenten in de regio
Anders, namelijk:

Zijn er afspraken over het speelveld en het gebied?

Ook op regionaal niveau?

Is de ambitie van de (mogelijke) samenwerking bepaald?

--	--

Is deze ambitie benoemd door alle partijen?

--	--

Is de ambitie vastgelegd?

--	--

Is de ambitie meetbaar?

--	--

Wordt de ambitie van de keten openlijk en zichtbaar door de bestuurder ondersteund?

--	--

Is het nodig om de zichtbaarheid van de ketensamenwerking nog verder te vergroten?

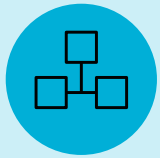
--	--

Waarom?

--

Wat is er nodig om de bestuurder de ambitie van de keten te laten ondersteunen?

--

Is de governancestructuur van de keten georganiseerd?

--	--

Op welke manier werken jullie samen in de keten?

We doen een gezamenlijk project
We hebben een intentieovereenkomst
We hebben een convenant
Anders, namelijk:

Hoe functioneert de ketensamenwerking?

We hebben een één voor allen, allen voor één gevoel
Knelpunten in de samenwerking worden opgelost
We vieren successen die we behalen
We zetten elkaar in het zonnetje
We hebben een gezamenlijke identiteit

Hoe is dit in de praktijk georganiseerd?

Anders, namelijk:

Hebben de vertegenwoordigende leden in de werkgroep mandaat om te handelen?

--	--

Is er voldoende ruimte gemaakt om op uitvoerend niveau goed te organiseren?

--	--

Is er een regisseur/projectleider?

--	--

Is er een regisseur/projectleider?

--	--

Op bestuurlijk niveau
Op ambtelijk niveau
Anders, namelijk:

Op welke manier verankeren jullie de aanpak van ondermijning op vakantieparken binnen het lokaal bestuur?

We hebben het opgenomen in het collegeprogramma

Het is een terugkerend thema in de vergaderingen van het college van B en W
We brengen raadsleden periodiek op de hoogte
Niet
Anders, namelijk:

Hoe doen jullie dit?

We laten aan (andere) wethouder(s) zien waar ondermijning in de gemeente plaatsvindt, welke gevolgen dit heeft voor bewoners, eigenaren, ondernemers en omwonenden, wat eventuele maatschappelijke effecten zijn en wat oplossingsrichtingen kunnen zijn.
We haken aan bij belangrijke politieke en bestuurlijke thema's, zoals sociale problematiek, (kwetsbare) doelgroepen op parken, veiligheid, overlast, transformatie en herstructurering.
We sluiten aan bij de drijfveren en behoeftes van de wethouder(s).
We hebben oog voor de timing van het voornemen, bijv. ten opzichte van belangrijke momenten voor wethouders.
We laten tijdens de uitvoering van de aanpak regelmatig de resultaten zien aan het college van B en W en de gemeenteraad om het thema op de agenda te houden.

Is dit vastgesteld door de raad?

Ja
Anders, namelijk:

Nee

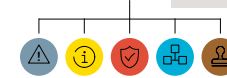
Is dit vastgesteld door de raad?

Ja
Anders, namelijk:

Nee

Welke domeinen betreft dit?

Sociaal domein
Ruimtelijke ordening
Economische zaken
Veiligheid
Anders, namelijk:

Prioriteiten

U bent klaar met het invullen van de beslisbomen. Op de volgende pagina's kunt u noteren waar wat u betreft per thema de prioriteiten voor uw gemeente liggen. Het helpt om hierbij de volgende vragen in het achterhoofd te houden:

- Wat doen we nog niet? En waar zitten onze blinde vlekken?
- Moeten we dit nu aanpakken?
- Wat gaan we eraan doen?
- En met wie?

Kijk gerust terug in de ingevulde bladen om uw geheugen op te frissen.

Bewustwording en urgentie

Prioriteiten en acties	Met wie/welke partijen

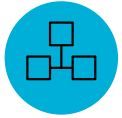
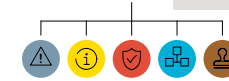
Informatiepositie

Prioriteiten en acties	Met wie/welke partijen

Integriteit en weerbaarheid

Prioriteiten en acties	Met wie/welke partijen

Ketensamenwerking

Prioriteiten en acties	Met wie/welke partijen

Verankering

Prioriteiten en acties	Met wie/welke partijen

Verder lezen

Bij de totstandkoming van deze tool maakten we gebruik van diverse informatiebronnen met betrekking tot de aanpak van vakantieparken en de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast hebben wij geput uit de vele gesprekken met onze sprekers en deelnemers van de Community of Practice: Aanpak vakantieparken (2018), van de Regionale leerkringen Aanpak vakantieparken (2019-2020) en uit onze gesprekken met experts uit het veld.

Bronnen

Blair-Zuijderhoff, S., & Blomaard, H. (2018). *Fort Oranje, de betekenis van succesvol samenwerken*. Amersfoort: Twynstra Gudde.

BMC Advies (2017). *Ondertussen in het buitengebied. Bestuurskracht en de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit*.

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). (2010). *Handboek bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit*. Utrecht: CCV.

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). (2017). *Handreiking voor veilige vakantieparken*. Utrecht: CCV.

Consultancy Nederland. (2019). Succesfactoren voor ketensamenwerking binnen de overheid. Geraadpleegd op 7 januari, 2019, van <https://www.consultancy.nl/nieuws/11922/succesfactoren-voor-ketensamenwerking-binnen-de-overheid>

Gemeente Valkenswaard. *Actieplan ondermijnende criminaliteit, 2017 – 2019*. Geraadpleegd op 7 december 2019, van <https://www.valkenswaard.nl/document.php?m=41&fileid=883444&f=81b88141dc64f9ce0a7cf26b1c9e945c&attachment=1&c=65716>

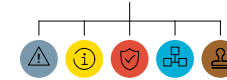
Lam, J.M., R. Van der Wal, & N. Kop. (2018). *Sluipend gif. Een onderzoek naar ondermijnende criminaliteit*. Den Haag: Boom Lemma.

Lupi, T. (2019). *Meer grip op vakantieparken. Handreiking voor gemeenten*. Den Haag: Platform31 en VNG. <https://www.platform31.nl/publicaties/meer-grip-op-vakantieparken>

Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). (2018). *Start een ketensamenwerking. Handreiking*. Den Haag: NCSC.

Nederlands Genootschap van Burgemeesters, Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Programma Veilige Publieke Taak, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Wethoudersvereniging, Raadslid.nu (2012). *Handreiking voor het treffen van adequate maatregelen in geval van bedreigingen met agressie en geweld tegen burgemeesters en wethouders*. <https://www.politiekeambtsdragers.nl/ambt-in-praktijk/publicaties/publicaties/2015/4/15/handreiking-voor-het-treffen-van-adequate-maatregelen-in-geval-van-bedreigingen-met-agressie-en-geweld-tegen-burgemeesters-en-wethouders>

Netwerk Weerbaar Bestuur. (2019). Netwerk Weerbaar Bestuur. Geraadpleegd op 12 december, 2019, van <https://www.lokale-democratie.nl/netwerkweerbaarbestuur/>

Ollongren, K.H. (2018). Kamerbrief rapport Actie-agenda vakantieparken. Gedraadpleegd op 7 december 2019, van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/11/29/kamerbrief-rapport-actie-agenda-vakantieparken-2018-2020>

Prins, R. (2016). De bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit in Nederland. Hoe het lokale bestuur een partner werd in de gezamenlijke strijd tegen georganiseerde criminaliteit. *Cahiers Politiestudies Jaargang 2016-2, nr. 39*.

Pest, te, M., Nieuwdorp, S., Smeets, B., & Wijnen, van. E. *Verwevenheid van onder- en bovenwereld bij georganiseerde criminaliteit. Een overzichtsstudie: aard en oorzaken*. Regionaal Informatie en Expertise Centrum Zuid-West Nederland i.s.m. Openbaar Ministerie.

RIEC. Programma ondermijning. Van bewustwording naar samen weerbaar. Den Haag: RIEC.

RIEC-LIEC. (2019). RIEC-LIEC convenant, Privacyprotocol en persoonsgegevens. Geraadpleegd op 7 januari, 2019, van <https://www.riec.nl/maatregelen-en-documenten/convenant>

Rijksoverheid. (2018). Minister Grapperhaus bezoekt voorbeeldproject aanpak ondermijning in Putten. Geraadpleegd op 7 januari, 2019, van <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/10/05/minister-grapperhaus-bezoekt-voorbeeldproject-aanpak-ondermijning-in-putten>

Souer, J., & Ferwerda, H. Monitor Vitale Vakantieparken. Bureau Beke en Shinto Labs, te raadplegen op <https://www.shintolabs.nl/lp/monitor-vitale-vakantieparken/>

Smits, J., & Struiksma, N. (2016). *Bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit. Onderzoek naar de stand van zaken in 2016*. Den Haag: WODC.

Steen, M. van der, Schram, J., Chin-A-Fat, N., & Scherpenisse, J. (2016). *Ondermijning ondermijnd. Hoe het rijk meer ruimte kan maken voor een (boven)lokale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit*. Den Haag: NSOB.

Summeren, F. van., & Litjens, K. (2018). Bestuurlijke weerbaarheid. Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid (SBO). Te raadplegen via <https://blog.sbo.nl/veiligheid/bestuurlijke-weerbaarheid/>

Tops, P.W., & van der Torre, E.J. (2015). *Wijkenaanpak en ondermijnende criminaliteit*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2016). *Handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen. Met modelgedragscodes integriteit voor volksvertegenwoordigers en voor (dagelijkse) bestuurders*. (3e gewijzigde druk). <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/politieke-ambtsdragers/documenten/rapporten/2016/04/29/handreiking-integriteit-van-politieke-ambtsdragers-bij-gemeenten-provincies-en-waterschappen>

Verwey-Jonker Instituut. (2018). Lang niet alle bewoners melden ondermijnende criminaliteit in hun buurt. Geraadpleegd op 7 januari, 2019, van <https://www.verwey-jonker.nl/nieuws/lang-niet-alle-bewoners-melden-ondermijnende-criminaliteit-in-hun-buurt>

VNG. (2019). Introductie toolkit integriteit voor ambtenaren. Geraadpleegd op 12 december, 2019 van <https://vng.nl/artikelen/introductie-toolkit-integriteit-voor-ambtenaren>

Waardenburg, M., Keijser, B., Groenleer, M., & de Jong, J. (2016). Probleemanalyse is het halve werk: Samenwerking en innovatie in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit. Bestuurswetenschappen 2016, (2).

Colofon

Dit is een uitgave van Platform31

Den Haag, januari 2020

Auteurs: Anne Heeger en Razia Ghauharali (Platform31)

Met dank aan de deelnemers en sprekers van de Regionale leerkringen Aanpak Vakantieparken en geïnterviewde experts uit het veld.

Tekstredactie: Platform31

Opmaak: Gé grafische vormgeving

Platform31

Kennis- en netwerkorganisatie Platform31 ziet de **trends** in stad en regio. We **verbinden** beleid, praktijk en wetenschap rondom actuele vraagstukken en komen tot een **aanpak** waarmee bestuurders, beleidsmakers en uitvoerders direct aan de slag kunnen. De oplossingen houden we niet voor onszelf: **iedereen profiteert mee** van de resultaten.

Postbus 30833, 2500 GV Den Haag

www.platform31.nl

Hoewel grote zorgvuldigheid is besteed aan het samenstellen van deze uitgave, kan de uitgever geen aansprakelijkheid aanvaarden bij eventuele onjuistheden. Aan de inhoud van deze publicatie kunnen dus geen rechten worden ontleend. Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt mits de bron wordt vermeld.